

Οι φοιτητές μας και το πρόγραμμα σπουδών: Χαιρετισμός του Κοσμήτορα στο 1ο Πανελλήνιο Συνέδριο Φοιτητών Πολιτικών Μηχανικών¹

(Σημ.: Η ομιλία έγινε το Σάββατο 11 Μαρτίου 2017. Το κείμενο γράφηκε εκ των υστέρων από μνήμης και όχι από απομαγνητοφώνηση αλλά το περιεχόμενό του ανταποκρίνεται πάνω-κάτω σε αυτά που ειπώθηκαν προφορικά).

Μπράβο σε όλους σας για την τόσο μαζική συμμετοχή σας στο 1ο Πανελλήνιο Συνέδριο Φοιτητών Πολιτικών Μηχανικών. Είμαι πολύ εντυπωσιασμένος. Μεγάλο μπράβο στους εμπνευστές και οργανωτές του συνεδρίου. Ευχαριστώ θερμά για την πρόσκληση να απευθύνω χαιρετισμό στο συνέδριο. Είναι χαρά και τιμή μου.

Αντιπαρέρχομαι το γεγονός ότι το πρώτο συνέδριο είχε ξαναγίνει παλιότερα. Υποθέτω ότι το ξαναβαφτίσατε πρώτο για να δείξετε την πρόθεσή σας να συνεχίσετε με μια σειρά διοργανώσεων και σας το εύχομαι. Ελπίζω στο δεύτερο η φοιτητική συμμετοχή να είναι ουσιαστικότερη, δηλαδή να παρουσιάσετε δικές σας εργασίες που θα εκπονήσετε με τη συμμετοχή και καθοδήγηση των δασκάλων σας. Είμαι βέβαιος ότι οι καθηγητές θα χαρούμε να έχουμε δεύτερο ρόλο σε εργασίες όπου τον πρώτο θα έχετε εσείς.

Το να υπάρξει συνέχεια προϋποθέτει να υπάρξει κάποιας μορφής μονιμότερη οργάνωση με συμμετοχή φοιτητών από όλες τις σχολές πολιτικών μηχανικών. Προϋποθέτει επίσης να υπάρχει ειλικρίνεια ως προς τους στόχους. Το λέω αυτό γιατί σε πολλά ανάλογα εγχειρήματα έχω δει να υποκρύπτονται άλλες επιδιώξεις πίσω από διακηρύξεις επιστημονικών στόχων.

Με χαρά διάβασα στην ιστοσελίδα του συνεδρίου ότι «Μοναδικά μας όπλα είναι η πραγματική γνώση του αντικειμένου, η εξειδίκευση και η αριστεία». Ελπίζω να το εννοείτε. **Βεβαίως είναι γνωστό ότι οι φοιτητές μας είναι παγκοσμίως πρωτοπόροι σε κάποιες τεχνολογίες, όπως στην τεχνολογία αντιγραφής στις εξετάσεις, μάλιστα με χρήση μοντέρνων συσκευών και συστημάτων, καθώς και στην τεχνολογία καταλήψεων.** Δεν έχω καμιά αμφιβολία ότι σε αυτές έχουμε την παγκόσμια πρωτιά.

---

¹ Το κείμενο προέρχεται από το Forum της Γενικής Συνέλευσης της Σχολής Πολιτικών Μηχανικών ΕΜΠ. Πλέον το Forum δεν υφίσταται και το περιεχόμενό του έχει χαθεί. Ωστόσο, τμήμα του έχει διασωθεί (χωρίς όλα τα συνημμένα) από τον οργανισμό archive.org στην ακόλουθη διεύθυνση, απ' όπου έχει ανασυρθεί στις 2023-12-29: <https://web.archive.org/web/20170910002158/http://old.civil.ntua.gr/civilgs/?p=333>. Έχουν διατηρηθεί οι υπερσύνδεσμοι του αυθεντικού κειμένου, αλλά οι περισσότεροι δεν λειτουργούν.

Όμως οι διεθνείς οργανισμοί αξιολόγησης και κατάταξης των πανεπιστημίων δεν φαίνεται να συμπεριλαμβάνουν αυτές τις επιδόσεις μας στα κριτήριά τους. Έτσι προχτές ο οργανισμός QS που ανακοίνωσε την κατάταξη των πανεπιστημιακών σχολών για το 2017, τη Σχολή Πολιτικών Μηχανικών του ΕΜΠ την κατέβασε στην 42η θέση από την 33η που της είχε δώσει πέρσι. **Εξακολουθούμε πάντως να παραμένουμε στο top 50 και να είμαστε η μόνη σχολή της Ελλάδας που περιλαμβάνεται σε παγκόσμιο κατάλογο των 50 πρώτων σχολών.**

Ίσως όχι για πολύ ακόμη. Η συγκυρία και οι ιδιορρυθμίες μας δεν μας βοηθούν —ούτε καν οι καταλήψεις. Χτες και προχτές η σχολή μου τελούσε σε κατάληψη ως αντίδραση στην προσπάθειά μας να βελτιώσουμε το πρόγραμμα σπουδών. **Δράττομαι της ευκαιρίας να αναφερθώ στο «πλαίσιο» των φοιτητών για το πρόγραμμα —κυρίως επειδή αδίκως παραπονούνται ότι δεν το μελετούμε και δεν το λαμβάνουμε υπόψη μας.** Θα συζητήσω τα κύρια σημεία αυτού του «πλαισίου», αφού τα παραθέσω αυτούσια.

Πιστεύουμε ότι ο φοιτητικός σύλλογος πρέπει να έχει λόγο στο πρόγραμμα σπουδών.

Συμφωνώ απόλυτα. Αλλά για να έχει λόγο πρέπει να κάνει ανάλυση και να καταλήγει σε προτάσεις και όχι σε συνθήματα. Δυστυχώς το «πλαίσιο» είναι ένα σύνολο συνθημάτων και όχι προτάσεων. Ορισμένοι από σας λέτε πως το πλαίσιο αυτό δεν σας εκφράζει, είναι φτιαγμένο από άλλους συμφοιτητές σας. **Όμως, αυτό είναι το ψηφισμένο πλαίσιο και όλοι οι φοιτητές της Σχολής Πολιτικών Μηχανικών ΕΜΠ έχετε εξίσου την ευθύνη για τη διαμόρφωσή του με την, είτε ενεργητική είτε παθητική, συμμετοχή σας.**

Για αυτό το λόγο, αντιπροτάσσουμε τις δικές μας κατευθύνσεις για ένα ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΜΑΣ!

Όχι, το πρόγραμμα δεν συντάσσεται για τις ανάγκες ούτε των φοιτητών ούτε των καθηγητών, αλλά γι' αυτές της χώρας και της κοινωνίας μας, αφού κι αυτές τις δούμε μέσα στο διεθνές επιστημονικό και τεχνολογικό γίγνεσθαι. Οι δυνατότητες και ανάγκες φοιτητών και διδασκόντων λαμβάνονται φυσικά υπόψη, αλλά δεν καθορίζουν τις κατευθύνσεις. **Τις κατευθύνσεις τις καθορίζουν οι ανάγκες όλης της ελληνικής κοινωνίας που παρέχει και τα μέσα για να υπάρχουμε και να δουλεύουμε.**

– Μόρφωση για όλους! Όλη η γνώση στο πτυχίο, όχι στο σύστημα της διαρκούς επανακατάρτισης.

Αυτό το σύνθημα δεν θα έστεκε ούτε στον 19ο αιώνα. Η επιστήμη και η τεχνολογία είναι εγγενώς δεμένες με την πρόοδο, με την κατάργηση της παλιάς γνώσης και την αντικατάστασή της με καινούργια. Οι γνώσεις που εγώ διδάχθηκα στο ΕΜΠ μέχρι το 1978 που αποφοίτησα, σήμερα είναι ξεπερασμένες και εν πολλοίς άχρηστες. Το σημαντικό είναι πως έμαθα να ανανεώνω τις γνώσεις μου, να μελετώ συνεχώς και να αναπροσαρμόζω τη δουλειά μου στη νέα γνώση που εξελίσσεται ραγδαία.

– Εργασία για όλους! Οι σπουδές πρέπει να είναι διαβατήριο στην δουλειά και όχι στον μεσαίωνα της ανεργίας.

Βεβαίως όλοι ευχόμαστε να υπάρχει εργασία για όλους και ανεργία για κανέναν. Αλλά δουλειά του πανεπιστημίου και του προγράμματος σπουδών δεν είναι να παρέχει την εργασία αλλά **γερά εφόδια γι' αυτήν και μάλιστα να δίνει στους αποφοίτους του ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα προκειμένου να στέκονται με άνεση στον εθνικό και διεθνή επιστημονικό και τεχνολογικό χώρο που υπόκειται σε διηλεκτή αλλαγή και ανακατάταξη.**

– Ανθρώπινοι ρυθμοί σπουδών! Δυνατότητα του καθενός και της καθημιάς να σπουδάξει, απέναντι στους ταξικούς φραγμούς.

Ταξικοί φραγμοί και ΕΜΠ δεν είναι συμβατά. Για παράδειγμα, την ώρα που πολλά ιδρύματα έχουν επιβάλει δίδακτρα στα μεταπτυχιακά τους προγράμματα, το ΕΜΠ επιμένει να παρέχει τα μεταπτυχιακά του δωρεάν. Όχι πως δεν υπάρχουν **ταξικοί φραγμοί**. Υπάρχουν και **εντοπίζονται στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (στην υποβάθμιση του δημόσιου λυκείου εις όφελος του ιδιωτικού) και στη διαδικασία εισαγωγής στα πανεπιστήμια. Αλλά με την υποκρισία που μας διακρίνει, συνεχώς αποφεύγουμε να αναφερόμαστε σ' αυτά.**

– Συνολική εποπτεία του αντικειμένου, ενιαία πανεπιστημιακή εκπαίδευση! [...] Ένα πτυχίο ανά γνωστικό αντικείμενο ενάντια στην διάκριση σε ΑΕΙ-ΤΕΙ-ΙΕΚ-Σχολές κατάρτισης.

Αλήθεια τι σημαίνει αυτό το σύνθημα; **Θα πρέπει το πρόγραμμά μας ίσως να ευθυγραμμιστεί με αυτό ενός ΙΕΚ ή μιας σχολής κατάρτισης; Θα πρέπει τα επαγγελματικά δικαιώματα όλων αυτών να είναι τα ίδια;** Αισθάνομαι την ανάγκη να ξεκαθαρίσω ότι εμείς στη Σχολή μας **αντιστεκόμαστε στην ισοπέδωση** και προσπαθούμε να γίνουμε, εμείς και οι φοιτητές μας, όσο γίνεται καλύτεροι.

– Γνώση και έρευνα για τις λαϊκές ανάγκες! Η ανάπτυξη της έρευνας να σχεδιάζεται με κριτήριο που επιβάλλουν οι σύγχρονες λαϊκές ανάγκες και όχι τα συμφέροντα των επιχειρήσεων, των πολυεθνικών, των κρατών και της ΕΕ όπως γίνεται σήμερα.

Σωστά, χρειάζεται να προσανατολιζόμαστε με βάση τις λαϊκές ανάγκες. Εγώ ξεκίνησα την έρευνά μου εκπονώντας το διδακτορικό μου στη στοχαστική μοντελοποίηση της βροχής. Προσπαθούσα πάντα να το συνδέσω με τις λαϊκές ανάγκες, αλλά είχα κάποιες δυσκολίες. Απ' την άλλη είχα τη σιγουριά πως η στοχαστική μοντελοποίηση της βροχής, ως αποστειρωμένη θεωρητική μελέτη, δεν ήταν αντίθετη στις λαϊκές ανάγκες.

Μια που ο καιρός σήμερα είναι βροχερός και κουβαλάμε ομπρέλες, δείτε την ομπρέλα μου που είναι προϊόν μιας άλλης έρευνας στο Delft. Είναι μια ασύμμετρη ομπρέλα που καλύπτει τη λαϊκή ανάγκη να μη βρεχόμαστε στα αριστερά μας όταν κρατάμε την ομπρέλα με το δεξί χέρι. Απ' την άλλη, όμως, αυτό το προϊόν το εμπορεύονται πια επιχειρήσεις –ίσως και να το χρηματοδότησαν, ίσως και να εκμεταλλεύονται την πατέντα. Τι συμβαίνει εδώ, έχω μπλεχτεί, παρακαλώ βοηθήστε με.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να σας θυμίσω ότι φέτος η σχολή μας συμπληρώνει 130 χρόνια λειτουργίας. Στις 2 Ιουλίου έχουμε τα γενέθλιά μας και θα τα γιορτάσουμε. Έχοντας μελετήσει, επ' ευκαιρία, την ιστορία της σχολής διαπιστώνω ότι ουδέποτε η σχολή αντιμετώπισε τόσες δυσκολίες όσες σήμερα. Ούτε καν στη γερμανική κατοχή. Η μοναδικότητα της σημερινής συγκυρίας έγκειται όχι μόνο στην οικονομική δυσπραγία αλλά και στις συνεχείς και ασυνάρτητες, συχνά πελατειακού χαρακτήρα, επεμβάσεις του πολιτικού προσωπικού, όπως είναι οι μετεγγραφές και οι διπλές εξεταστικές, ή οι ανά δίμηνο αλλαγές του νομικού πλαισίου. Επίσης ουδέποτε το μέλλον των αποφοίτων μας ήταν τόσο αβέβαιο όσο σήμερα.

Σε αυτές τις συνθήκες, με σεβασμό στην ιστορία της αρχαιότερης σχολής μηχανικών της χώρας, προσπαθούμε να συνεισφέρουμε στην έξοδο από την κρίση. **Είμαι πεπεισμένος πως με στασιμότητα και χωρίς αλλαγές, πρόοδος δεν θα υπάρξει.** Απ' την πλευρά μας **επιδιώκουμε το καλύτερο με απόλυτη ειλικρίνεια και διαφάνεια** —και ο Θεός βοηθός.

Δημήτρης Κουτσογιάννης

This entry was posted in Πρόγραμμα Σπουδών, Σπουδές on 12 March, 2017 by dkoutsog@ntua.gr.

4 thoughts on “Οι φοιτητές μας και το πρόγραμμα σπουδών: Χαιρετισμός του Κοσμήτορα στο 1ο Πανελλήνιο Συνέδριο Φοιτητών Πολιτικών Μηχανικών”

1. **dkoutsog@ntua.gr** Post author 12 March, 2017 at 19:34

Διευκρινίζω ότι τα παραπάνω σημεία που παραθέτω τα πήρα από τη διαδικτυακά δημοσιευμένη απόφαση του φοιτητικού συλλόγου.

Στο νεότερο Δελτίο Τύπου της Συντονιστικής Επιτροπής Κατάληψης των φοιτητών υπάρχουν και δυο-τρία ακόμη σημεία που θα ήθελα να σχολιάσω μέσω του φόρουμ.

Τι σημαίνουν όμως για εμάς αυτές οι αλλαγές; Η κατεύθυνση της διάσπασης του κύκλου σπουδών σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό (3+2), είναι μια από τις βασικές.

Επειδή έχω διαψεύσει, με τον πιο κατηγορηματικό τρόπο και επανειλημμένα, αυτή την παραπληροφόρηση, απορώ που οι φοιτητές δεν έχουν καταφέρει, μετά από τόσο καιρό, να βρουν ένα έστω στοιχειωδώς σοβαρό επιχείρημα για να στηρίξουν την εναντίωσή τους σε κάθε αλλαγή.

Η Σχολή και το ΕΜΠ, με σχεδόν όλα τους τα μέλη και με τις διοικήσεις τους, έχουν εναντιωθεί εμπράκτως στην υπαγωγή στη συνθήκη της Bologna και ειδικότερα στην διάσπαση του ενιαίου πενταετούς προγράμματός μας σε δύο κύκλους. **Κατά συνέπεια, δεν μπορούμε να επιτρέπουμε σε κανέναν, από αμέτοχο φοιτητή έως ομότιμο καθηγητή (χωρίς να υποτιμούμε τη συμβολή κανενός), να αυτοανακηρύσσεται προστάτης του ενιαίου διπλώματος για το οποίο έχουμε παλέψει και εξακολουθούμε να υποστηρίζουμε σθεναρά, ούτε να δρέπει αντιστασιακές δάφνες που ανήκουν σε άλλους.**

Όσον αφορά την καθημερινότητα μας στη σχολή, παρά την εικονική μείωση των μαθημάτων, αυτή γίνεται ακόμη πιο ασφυκτική. [...] Έτσι, [...] οι σχολές παύουν να είναι κοινωνικός χώρος αλλά γίνονται κέντρα κατάρτισης και εξετάσεων

Λυπάμαι γιατί ενώ διδάσκουμε τον ορθολογισμό, εισπράττουμε από τους φοιτητές σουρεαλισμό. **Γιατί είναι εικονική η μείωση των μαθημάτων; Ποια θα ήταν η πάνω διατύπωση αν ο αριθμός των μαθημάτων αυξανόταν; Από πότε οι σχολές έγιναν κοινωνικοί χώροι; (κάτι σαν στέκι ή μπαρ, ας πούμε); Ποιος ακριβώς θέλει τη σχολή κέντρο κατάρτισης; Ποιοί ακριβώς επιδιώκουν να είναι η σχολή κέντρο εξετάσεων και ποιοί αντιστέκονται;**

Αν φύγουμε από το σουρεαλισμό, θα δούμε ότι, εκτός απ' τη μείωση των μαθημάτων και των ωρών διδασκαλίας, το νέο πρόγραμμα πραγματοποιεί και μείωση του αριθμού των εξετάσεων. Με δύο μαθήματα λιγότερα ανά έτος και με δύο φορές κατά μέσο όρο εξέταση ανά μάθημα (υποθέτοντας πρόχειρα μέσο ποσοστό επιτυχίας 50%), **κάθε φοιτητής θα δίνει 4 εξετάσεις λιγότερες ανά έτος.** Αυτό θα έχει ευεργετικές επιπτώσεις στο σύνολο των ουσιαστικότερων διαδικασιών της σχολής.

Όλα αυτά έχουν άμεση επιρροή στο εργασιακό μας μέλλον. Οι νέοι εργαζόμενοι μηχανικοί θα τρέχουν ατομικά να μαζέψουν τις καταρτήσεις [sic] πιστοποιητικά που απαιτούνται για να βρουν μια θέση εργασίας.

Ποιο ακριβώς είναι το εργασιακό μέλλον που οραματίζονται οι φοιτητές; Αυτό του ενιαίου χώρου «ΑΕΙ-ΤΕΙ-ΙΕΚ-Σχολές κατάρτισης»; Η Σχολή Πολιτικών Μηχανικών, με

αίσθημα ευθύνης απέναντι στη χώρα, αντιστέκεται σε αυτή τη λογική, όπως αντιστέκεται και σε όλες τις πρόσφατες παντοειδείς επιθέσεις ενάντια στα επαγγελματικά δικαιώματα του κοινωνικά ευαίσθητου και αυξημένης ευθύνης επαγγέλματος του Πολιτικού Μηχανικού. Η αναμόρφωση του προγράμματος και η εισαγωγή νέων αντικειμένων έχει στόχο να οχυρώσει επαγγελματικά τους αποφοίτους τους, τυπικά και ουσιαστικά, στην Ελλάδα και παγκοσμίως. Τα συνθήματα και οι καταλήψεις οδηγούν στο ακριβώς αντίθετο αποτέλεσμα, στην επαγγελματική κατάρρευση των αποφοίτων και την απαξίωση της Σχολής και των διπλωμάτων της.

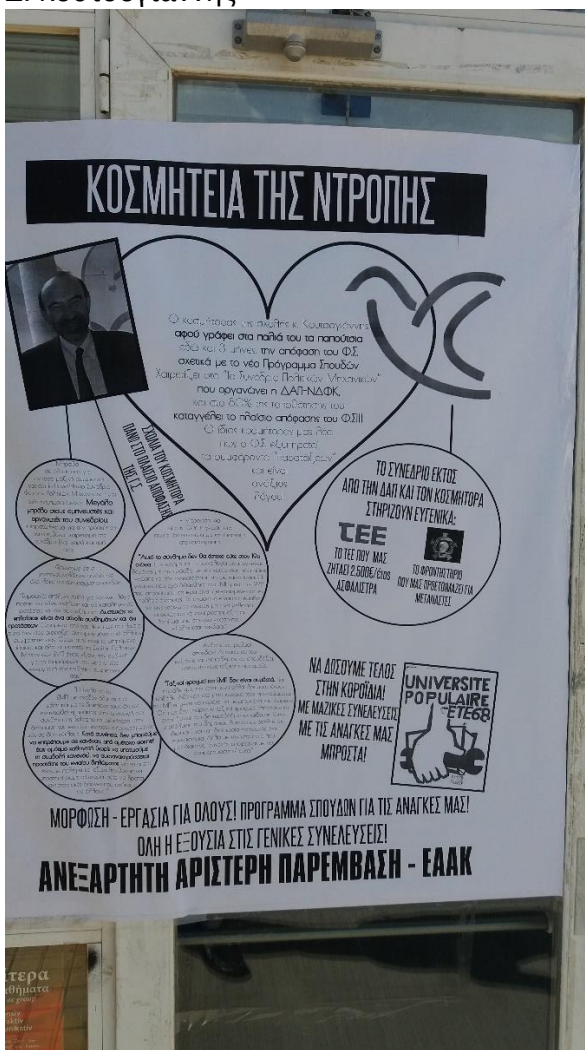
Ας πάρει ο καθένας τις ευθύνες του.

Δημήτρης Κουτσογιάννης

2. dkoutsoq@ntua.gr Post author 14 March, 2017 at 07:38

Το μόνο γραπτό σχόλιο που έχει υπάρξει ως τώρα είναι το ακόλουθο, τοιχοκολλημένο στην είσοδο των διδακτηρίων της Σχολής. (Παρεμπιπτόντως, τα διδακτήρια είναι άδεια και αυτή την εβδομάδα λόγω κατάληψης).

Δ. Κουτσογιάννης

3. **Βασίλειος Α. Ζούκος 15 March, 2017 at 21:32**

Σαν αντίλογος στην αφίσα:

1. Συγχαρητήρια στον Κοσμήτορα. Η κοσμητεία του είναι **κοσμητεία τιμής** για τη σχολή Πολιτικών Μηχανικών ΕΜΠ.
2. Προτρέπω τους εμπνευστές της αφίσας καθώς και τους φοιτητές να δούν τη παρακάτω ιστοσελίδα που έφτιαξε ένας παλαιότερος συνάδελφός τους <http://katalipsi.org/>

4. **Νίκος Μαμάσης 18 March, 2017 at 14:10**

Δυστυχώς κάποιοι χρειάζονται φροντιστήριο για να μη γράφουν “φροντιστήριο”. Ευτυχώς το μεγαλύτερο μέρος της αφίσας είναι προϊόν λογοκλοπής